

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

"ASDIQOLAYMAN"
Samarqand davlat veterinariya
meditsinasi, chorvachilik va
biotexnologiyalar universiteti rektori,
X.B.Yunusov

2024 yil 20.08

**AKVARIUM VA EKZOTIK BALIQLAR KASALLIKLARI
FANNING O'QUV DASTURI**

- Bilim sohasi:** 800000 – Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
- Ta'lim sohasi:** 840000 – Veterinariya
- Mutaxassislik:** 70840108 – Baliq kasalliklari

Samarqand 2024

Fan/modul kodi AEBK1306		O'quv yili 2025-2026	Semestr 3	ECTS – Kreditlar 6	
Fan modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Akvarium va ekzotik baliqlar kasalliklari	90		90	180
2.	I. Fanning mazmuni				
<p>Fanni o'qitishdan maqsad - magistrantlarga akvarium va ekzotik baliqlar kasalliklarining kelib chiqish sabablari, rivojlanish mexanizmi, biologik rivojlanishi, kasalliklarning klinik belgilari, baliqlar organizmidagi patologianatomik rivojlanishi, tashxis qo'yishda informativ ma'lumot beruvchi belgilarning ahamiyati hamda davolash va oldini olishning ilmiy asoslangan zamonaviy usullari bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi – tanlangan mutaxassislik doirasida magistrantlarga bilim berish va ularga sodir etilgan invazion kasalliklarni o'z vaqtida aniqlash ko'nikmalarini singdirish. Shuningdek, magistrantlarga baliqlarning invazion kasalliklariga qarshi zamonaviy va innovatsion qarshi kurash chora-tadbirlarini olib borish, baliqlarda uchraydigan kasalliklarni bartaraf etishning ilmiy asoslangan yo'riqnomalari bo'yicha chora tadbirlar o'tkazish kabilardan iborat.</p> <p style="text-align: center;">II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p style="text-align: center;">II. I. -Modul. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu. Kirish. Akvarium va ekzotik baliqlar yashash muhitiga veterinariya sanitariya tadbirlarini qo'llash</p> <p>“Akvarium va ekzotik baliqlar yashash muhitini veterinariya sanitariya tadbirlari” fanining mazmuni, maqsadi, vazifasi va boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi. Fanining rivojlanish tarixi. Baliqchilik xo'jaliklarida veterinariya sanitariya tadbirlari fanining tadqiqot ob'yektlari.</p> <p>“Akvarium va ekzotik baliqlar yashash muhitini veterinariya sanitariya tadbirlari”da kasalliklarga qarshi kurashish dezinfektsiyalashda qo'llaniladigan kimyoviy vositalar.</p> <p>2-modul. Akvarium va ekzotik baliqlarining biologik va ekologik xususiyatlari</p> <p>2-mavzu. Baliqlarning invazion va infeksiyon kasalliklari tasnifi</p> <p>Respublikamizda baliqchilikning rivojlanishi. Baliqlarning invazion kasalliklarini o'rgangan olimlar. Invazion va infeksiyon kasalliklarning kelib chiqish sabablari, baliqlar</p>					

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti, “parranda, baliq, asalari va mo'ynali hayvonlar kasalliklari” kafedrasida assistenti, v.f.f.d. (PhD), F.E. Kurbanov tomonidan tayyorlangan 70840108 - Baliq kasalliklari mutaxassisligi bo'yicha «Akvarium va ekzotik baliqlar kasalliklari» fanning o'quv dasturiga

TAQRIZ

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20 apreldagi “Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora – tadbirlari to'g'risida”gi PQ-2909-sonli, 2017 yil 27 iyuldagi “Oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalarini va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora–tadbirlari to'g'risida”gi qarorida, kadrlar iste'molchilari hamda ilg'or xorijiy tajribani hisobga olgan holda magistr yo'nalishlarining yangi o'quv-metodik komplekslarini yaratish hamda yangi avlod darslik va o'quv qo'llanmalarini yaratish bo'yicha chora-tadbirlar belgilangan.

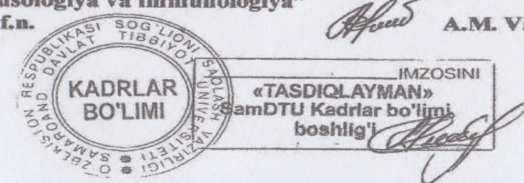
Dastur 70840108 - Baliq kasalliklari mutaxassisligi bo'yicha «Baliqchilik xo'jaliklarida veterinariya sanitariya tadbirlari» fanidan tayyorlangan bo'lib, uning tarkibida o'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy t'limdagi o'rni, o'quv fanining maqsadi va vazifalari, asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari), amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar, mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar, asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlari hamda axborot manbalari ro'yxati ko'rsatilgan.

O'zbekiston Respublikasi suv havzalaridagi baliqlarda uchraydigan yuqumli va invazion kasalliklarining umumiy patologiyasining asoslari, kasalliklarni oldini olish, ularni davolash asoslari keltirilgan. epizootologiyasi, qo'zg'atuvchilari, ularning bioekologik xususiyatlari, klinik belgilari, differentsiatsiyasi, davolash va profilaktika chora-tadbirlari bo'yicha ma'lumotlar bayon etilgan.

Dastur ilmiy va uslubiy jihatdan DTS talablariga javob beradi deb hisoblayman. Dasturni chop etishga tavsiya etaman.

Samarqand davlat tibbiyot universiteti
“Mikrobiologiya, virusologiya va immunologiya”
kafedrasida dotsenti, b.f.n.

A.M. Vaxidova
A.M. Vaxidova

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti, "parranda, baliq, asalari va mo'ynali xayvonlar kasalliklari" kafedrası assistenti, v.f.f.d. (PhD), F.E. Kurbanov tomonidan tayyorlangan 70840108 - Baliq kasalliklari mutaxassisligi bo'yicha «Akvarium va ekzotik baliqlar kasalliklari» fanning o'quv dasturiga

c

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20 apreldagi "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora – tadbirlari to'g'risida"gi PQ-2909-sonli, 2017 yil 27 iyuldagi "Oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora–tadbirlari to'g'risida"gi qarorida, kadrlar iste'molchilari hamda ilg'or xorijiy tajribani hisobga olgan holda magistr yo'nalishlarining yangi o'quv-metodik komplekslarini yaratish hamda yangi avlod darslik va o'quv qo'llanmalarini yaratish bo'yicha chora-tadbirlar belgilangan.

Dastur 70840108 - Baliq kasalliklari mutaxassisligi bo'yicha «Baliqchilik xo'jaliklarida veterinariya sanitariya tadbirlari» fanidan tayyorlangan bo'lib, uning tarkibida o'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy t'limdagi o'rni, o'quv fanining maqsadi va vazifalari, asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari), amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar, mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar, asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlari hamda axborot manbalari ro'yxati ko'rsatilgan.

O'zbekiston Respublikasi suv havzalaridagi baliqlarda uchraydigan yuqumli va invazion kasalliklarining umumiy patologiyasining asoslari, kasalliklarni oldini olish, ularni davolash asoslari keltirilgan. epizootologiyasi, qo'zg'atuvchilari, ularning bioekologik xususiyatlari, klinik belgilari, differentsiatsiyasi, davolash va profilaktika chora-tadbirlari bo'yicha ma'lumotlar bayon etilgan.

Dastur ilmiy va uslubiy jihatdan DTS talablariga javob beradi deb hisoblayman. Dasturni chop etishga tavsiya etaman.

Toshkent davlat agrar universiteti
Umumiy zootexniya va
veterinariya kafedrası professori

Yuldashov M.A.
M.A. Yuldashov
2023 17.12.2023

organizmda joylashishi. Yuqumli va invazion kasalliklar qo'zg'atuvchilarining tarqalish yo'llarining xilma-xilligi. Baliqlardagi parazitning rivojlanish sikllari, atrof-muhit bilan o'zaro bog'liqligi, xo'jayin organizmiga ta'siri kabi omillar.

3-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlarida patogen va shartli patogen mikroorganizmlar bilan ifloslanishi

Yuqumli kasalliklarning tarqatuvchi (tashuvchi) omillar. Patogen mikroorganizmlarning tashqi muhitda yuqori chidamli va chidamliligi past bo'lgan guruhlarini o'rganishning ahamiyati. Tashqi muhitda eng ko'p uchrab turadigan baliqlarning yuqumli kasalliklarining qo'zg'atuvchilarini tahlili. Mikroob tashuvchanlik va uning oqibatida tashqi muhitga mikroorganizmlarni tarqalishining xo'jalikning veterinariya – sanitariya holatiga ta'siri

4-mavzu. Baliqchilik ob'yektlarini (akvarium) zararsizlantirish uchun dezinfektsiyalovchi vositalar

Tashqi muhitning sanatsiya qilishda kimyoviy, fizik va biologik dezinfektsiya vositalarining qo'llanilishi. Kimyoviy dezinfektsiya vositalari: ishqorlar, kislotalar, xlorfaol preparatlar va boshqa guruhlarining mikroorganizmlar xujayrasiga ta'siri, bakterisid va bakteriostatik ta'sirlarni ahamiyati. Kimyoviy vositalar eritmalarining konsentratsiyasi, harorati va ekspozitsiyasi vaqtining ularning kuchiga ta'siri, kimyoviy dezenfeksiya vositalari ta'sirida mikroob xujayrasida kechadigan jarayonlarni tushunishni nazariy va amaliy ahamiyati. Dezinfektsiya vositalariga qo'yiladigan talablar, fizik va biologik dezinfektsiyalashning ahamiyati.

3-modul. Akvarium va ekzotik baliqlarining kasalliklari tasnifi

5-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar virusli kasalliklari

Akvarium va ekzotik baliqlar virusli kasalliklarining dezinfektsion texnikalarga qo'yiladigan eng asosiy talablar. Akvarium va ekzotik baliqlar virusli kasalliklari kelib chiqish sabablari, tarqalishi. Biologik rivojlanishi, davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari. Kasalliklarga barham beruvchi chora – tadbirlar.

6-7-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar baktirial kasalliklari

Akvarium va ekzotik baliqlar baktirial kasalliklarining dezinfektsion texnikalarga qo'yiladigan eng asosiy talablar. Akvarium va ekzotik baliqlar baktirial kasalliklari kelib chiqish sabablari, tarqalishi. Biologik rivojlanishi, davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari. Yosh baliqlarning, asosan lichinkalarning nobud bo'lishi iqtisodiy zararni keltirib chiqishi hamda kasallikga barham beruvchi chora – tadbirlar.

8-9-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar mikoqli kasalliklari

Akvarium va ekzotik baliqlar mikoqli kasalliklarining dezinfektsion texnikalarga qo'yiladigan eng asosiy talablar. Akvarium va ekzotik baliqlar mikoqli kasalliklari kelib

chiqish sabablari, tarqalishi, biologik rivojlanishi, davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari. Baliqlarning, asosan lichinkalarning nobud bo'lishi iqtisodiy zararni keltirib chiqishi. Kasallikka barham beruvchi chora – tadbirlar.

10-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar protozooy kasalliklari (ixtiobodoz, xilodenillyoz)

Baliqlarning protozooy kasalliklari va ularning qo'zg'atuvchilari haqida ma'lumot. Baliqlarning ixtiobodoz, xilodenillyoz kasalliklari kelib chiqish sabablari, tarqalishi. Biologik rivojlanishi, davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari. Lichinkalarning nobud bo'lishi iqtisodiy zararni keltirib chiqishi hamda kasallikka barham beruvchi chora – tadbirlar.

11-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar trixodinoz, kostioz kasalliklari

Baliqlarning protozooy kasalliklari va ularning qo'zg'atuvchilari haqida ma'lumot. Baliqlarning trixodinoz, kostioz kasalliklari kelib chiqish sabablari, tarqalishi, iqtisodiy zarari. Biologik rivojlanishi davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari hamda kasallikka barham beruvchi chora – tadbirlar.

12-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar monogenoydoz kasalliklari (girodaktilyoz)

Baliqlarning monogenoydoz kasalliklari va ularning parazitlari haqida ma'lumot. Baliqlarning girodaktilyoz kasalligi kelib chiqish sabablari, tarqalishi, iqtisodiy zarari. Biologik rivojlanishi davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari. Kasallikka barham beruvchi chora – tadbirlar.

13-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar trematodoz kasalliklari (diplostomoz va postodiplostomoz)

Baliqlarning trematodoz kasalliklari va ularning qo'zg'atuvchilari haqida ma'lumot. Baliqlarning metaserkariozli diplostomatidoz va postodiplostomoz kasalliklari kelib chiqish sabablari, tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchining biologik rivojlanishi va rivojlanish davri. Kasalliklarning etiologiyasi, epizootologik ma'lumotlar, davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari. Kasallikka barham beruvchi chora – tadbirlar.

14-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar sestodoz kasalliklari (ligulyoz, digrammoz)

Baliqlarning sestodoz kasalliklari va ularning qo'zg'atuvchilari haqida ma'lumot. Baliqlarning ligulyoz, digrammoz kasalliklari kelib chiqish sabablari. Kasallikni tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchining biologik rivojlanishi va rivojlanish davri, etiologiyasi, epizootologik ma'lumotlar, davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari. Kasallikka barham beruvchi chora – tadbirlar.

2. Haqberdiyev P.S., Qurbonov F.I. "Baliq va asalari kasalliklari". O'quv qo'llanma. "Navro'z" nashriyoti. Toshkent. 2016 yil.

Qo'shimcha adabiyotlar

3. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.

4. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.

5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.

6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.

7.B.A. Герасимчик, Е.Ф. Садовникова "Болезни рыб и пчел" Учебное пособие. Минск, 2017 год.

8. Н.А. Головина и другие "Ихтиопатология". Учебник, Издательство "Мир" 2003 год.

Axborot manbaalari

1. www.Ziyonet.uz
2. www.vetjurnal.uz
3. www.veterinariy.actavis
4. www.wikipedia.org
5. www.aquafish.uz

7. Fan dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti Kengashining 2024-yil "2 -avgustdagi "12-sonli bayoni bilan ma'qullangan.

8. Fan/modul uchun mas'ullar:

F.E.Kurbanov – SamDVMCHBU, "Parranda, baliq, asalari va mo'ynali hayvonlar kasalliklari" kafedrasida assistenti, veterinariya fanlari falsafa doktori (PhD).

9. Taqrizchilar:

1.M.A.Yuldashov – Toshkent davlat universiteti Umumiy zootexniya va veterinariya kafedrasida professori, b.f.d.

2.M. Allamurodova – Samarqand viloyati hayvonlar kasalliklari tashxisi va oziq-ovqat mahsulotlari xavfsizligi davlat markazi direktori.

	<p>20. Baliqlarning argulyoz kasalligiga qarshi kurash</p> <p>21. Baliqlardan odamlarga o'tadigan gelmintozoonoz kasalliklari</p> <p>22. Havzalarni dorilash ishlari</p> <p>23. Intensiv suv havzalarini invazion kasalliklardan himoya qilish usullari</p> <p>24. Suv havzalarida biologik zanjirni uzishning zamonaviy usullari</p> <p>Mustaqil o'zlashtirilgan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda internet tarmoqlaridan foydalanib referat va uning taqdimoti, organlarning preparatini tayyorlashi, preparovka qilishi, xorijiy tillardagi adabiyotlardan foydalanishi, keys-stadi, vaziyatli masalalar to'plami ishlab chiqishi tavsiya etiladi.</p>
3.	<p>VI. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari</p> <p>Magistr bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • baliqchilik tarmoqlarida veterinariya ishini tashkil etish, boshqarish jarayonlarini rejalashtirish, boshqarish hamda amaliyotda ushbu chora-tadbirlarni qo'llashning ilmiy asoslari <i>haqida tasavvurga ega bo'lishi; (bilim)</i> • baliqlarning turli xil invazion kasalliklari va ular oqibatida kelib chiqadigan iqtisodiy zararlarni oldindan aniqlash, tahlil qilish va ularni bartaraf etish hamda mavsumiy ishlarni amalga oshirish chora-tadbirlarini tashkillashtirishda asbob-uskunalar bilan ishlashni <i>bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma)</i> • baliqlarning invazion kasalliklarining kelib chiqish sabablari, iqtisodiy zarari, klinik va patologoanatomik tekshiruvlarni, zamonaviy laboratoriya tekshirishlarni bilishi va ulardan amaliyotda foydalana olishi, baliqlardan qon va namuna olish tartibi, baliq tanasidagi parazitlarni ajratishni, parazitlar kasalliklariga diagnoz qo'yish tartibini, kasalliklarga qarshi kurashish chora-tadbirlarini tashkillashtirishda komplekslik tamoyilini ustuvorligi, uning nazariy va amaliy asoslarini hamda bu muammolar bo'yicha yechimlar qabul qila olish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak; (malaka)</i>
4.	<p>VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <p>1. A.S.Daminov, Sh.N.Nasimov, V.A.Gerasimchik, S.B.Eshburiev, F.I.Qurbonov "Baliq kasalliklari" O'quv qo'llanma. "Navro'z" nashriyoti. Toshkent. 2020 yil.</p>

<p>15-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar gelmintozoonoz kasalliklari</p> <p>Baliqlarning gelmintozoonoz kasalliklari va ularning qo'zg'atuvchilari haqida ma'lumot. Baliqlarning opistorxoz, difillobotrioz kasalliklari kelib chiqish sabablari. Kasalliklarni tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchining biologik rivojlanishi va rivojlanish davri. Kasallikni etiologiyasi, epizootologik ma'lumotlar, davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari. Kasallikka barham beruvchi chora – tadbirlar.</p> <p>4-modul. Akvarium va ekzotik baliqlar nematodoz kasalliklari tasnifi</p> <p>16-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar nematodoz kasalliklari (exinorinxoz, neoxinorinxoz)</p> <p>Baliqlarning nematodoz kasalliklari va ularning qo'zg'atuvchilari haqida ma'lumot. Baliqlarning exinorinxoz, neoxinorinxoz kasalliklari kelib chiqish sabablari. Kasallikni tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchining biologik rivojlanishi va rivojlanish davri, etiologiyasi, epizootologik ma'lumotlar, davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari. Kasallikka barham beruvchi chora – tadbirlar.</p> <p>17-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar dioktofimozi, filomitroidoz kasalliklari</p> <p>Baliqlarning nematodoz kasalliklari va ularning qo'zg'atuvchilari haqida ma'lumot. Baliqlarning dioktofimozi, filomitroidoz kasalliklari kelib chiqish sabablari. Kasallikni tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchining biologik rivojlanishi va rivojlanish davri, etiologiyasi, epizootologik ma'lumotlar, davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari. Kasallikka barham beruvchi chora – tadbirlar.</p> <p>5-madul. Akvarium va ekzotik baliqlar krustatseoz kasalliklari tasnifi</p> <p>18-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar krustatseoz kasalliklari (argulyoz va lernioz)</p> <p>Baliqlarning krustatseoz kasalliklari va ularning qo'zg'atuvchilari haqida ma'lumot. Baliqlarning argulyoz va lernioz kasalliklari kelib chiqish sabablari. Kasallikni tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchining biologik rivojlanishi va rivojlanish davri, etiologiyasi, epizootologik ma'lumotlar. Kasallikni davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari hamda kasallikka barham beruvchi chora – tadbirlar.</p> <p>19-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar ergazilyoz va sinergazilyoz kasalliklari</p> <p>Baliqlarning krustatseoz kasalliklari va ularning qo'zg'atuvchilari haqida ma'lumot. Baliqlarning ergazilyoz va sinergazilyoz kasalliklari kelib chiqish sabablari. Kasallikni tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchining biologik rivojlanishi va rivojlanish davri, etiologiyasi, epizootologik ma'lumotlar. Kasallikni davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari.</p>
--

20-mavzu. Akvarium va ekzotik baliqlar exinorinxoz, pistikolyoz kasalliklari

Baliqlarning krustatseoz kasalliklari va ularning qo'zg'atuvchilari haqida ma'lumot. Baliqlarning exinorinxoz, pistikolyoz kasalliklari kelib chiqish sabablari. Kasallikni tarqalishi, iqtisodiy zarari, qo'zg'atuvchining biologik rivojlanishi va rivojlanish davri, etiologiyasi, epizootologik ma'lumotlar. Kasallikni davolash, oldini olish va qarshi kurash usullari.

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

III.1. Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Akvariumlarni umumiy va xususiy ixtiopatologik tekshirish usullari
2. Akvarium va ekzotik baliqlarning infeksiyon kasalliklarini klinik va organoleptik tekshirish usullari.
3. Akvarium va ekzotik baliqlarning parazitlar kasalliklarini klinik va organoleptik tekshirish usullari.
4. Akvarium va ekzotik baliqlarning invazion kasalliklarini epizootologik tekshirish usullari.
5. Akvarium va ekzotik baliqlarning bahorgi viremiya va virusli gemmorogik septisemiyasi (vgs)
6. Akvarium va ekzotik baliqlarning chechak kasalligi
7. Akvarium baliqlarning aeromonoz va psevdomonoz
8. Akvarium va ekzotik baliqlarning mikobakterioz vamiksobakterioz
9. Akvarium va ekzotik baliqlarning branxiomikoz va uvildiriq- ikralarning (bissus) saprolegniozi
10. Akvarium va ekzotik baliqlarning kostioz kasalligi
11. Akvarium va ekzotik baliqlarning ixtiofitirioz kasalligi
12. Akvarium va ekzotik baliqlarning xilodenilyoz va trixodinoz kasalligi
13. Akvarium va ekzotik baliqlarning mastigoforozlar tomonidan qo'zg'atiladigan protozoozlar
14. Akvarium va ekzotik baliqlarning girodaktilyoz va daktilogiroz kasalligining differensial diagnostikasi va davolash
15. Akvarium va ekzotik baliqlarning diplostomoz va postodiplostomoz kasalligining differensial diagnostikasi va davolash
16. Baliqlarning sestodoz kasalliklarining differensial diagnostikasi va davolash usullari
17. Akvarium va ekzotik baliqlarning dioktofimoz va rossikotrimoz kasalligining differensial diagnostikasi va davolash usullari
18. Akvarium va ekzotik baliqlarning metorxoz va difillobotrioz kasalligining differensial diagnostikasi va davolash usullari
19. Akvarium va ekzotik baliqlarning anizakidoz va opistorxoz kasalligining differensial diagnostikasi va davolash usullari

20. Akvarium va ekzotik baliqlarning monoginoidozlari

21. Akvarium va ekzotik baliqlarning sifatsiz oziqalardan kelib chiqadigan kasalliklar: (Mikotoksikozlar, Aflatoksikozlar, Trixotesenli mikotoksikozlar).
22. Akvarium va ekzotik baliqlarning tashqi muhitning noqulay ta'siridan kelib chiqadigan kasalliklar: Asfiksiya, Yuqumsiz bronxionekroz, Jarohatlar
23. Akvarium va ekzotik baliqlarning toksikozlari va ularning klassifikatsiyasi: Pestisidlar, organik va mineral zaharli moddalardan kelib chiqadigan baliqlarning toksikozlari
24. Akvarium va ekzotik baliqlarning dushmanlari: sutemizuvchilar, qushlar, amfibiya, yirtqich baliqlar, minogalar, hasharotlar
25. Akvarium va ekzotik baliqlarning alimantar kasalliklarining diagnostikasi va profilaktika tadbirlari.

Amaliy mashg'ulotlar zarur asbob-uskunalar, preparatlar bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Virusli gemorragik septisimiyasi kasalligiga qarshi veterinariya sanitariya tadbirlari
2. Qizamiq (krasnuxa) kasalligiga qarshi veterinariya sanitariya tadbirlari
3. Bronxiomikoz kasalligiga qarshi veterinariya sanitariya tadbirlari
4. Suv havzalari dezinfektsiyasini o'tkazishda dezinfektsion vositalardan foydalanish
5. Baliqchilik xo'jaliklarida ishlatiladigan texnik vosita va buyumlarni veterinariya sanitariyasi
6. Nefromikoz kasalligiga qarshi veterinariya sanitariya tadbirlari
7. Ixtiosporidioz kasalligiga qarshi veterinariya sanitariya tadbirlari
8. Veterinariya nazorati ostidagi yuklarni eksport qilish qoidalar.
9. Veterinariya nazorati ostidagi yuklarni import qilish qoidalar.
10. Aeromonoz kasalligiga qarshi veterinariya sanitariya tadbirlari
11. Saprolegnioz kasalligiga qarshi veterinariya sanitariya tadbirlari
12. Baliqchilik xo'jaliklarining biologik asoslari
13. Baliqchilik xo'jaliklarining bioekologik xususiyatlari
14. Hovuzlarda invazion kasalliklariga qarshi kurashishning zamonaviy usullari
15. Havzalarda invazion kasalliklarining profilaktikasi
16. Baliqlarning parazitlar kasalliklarini tekshirish usullari
17. Baliqlarning kriptobioz kasalligi
18. Baliqlarning koksidioz kasalligi
19. Baliqlarning difillobotrioz kasalligini davolash va profilaktikasi